

SOTSIAALMINISTEERIUM

Hiiumaa Vallavalitsus
valitsus@hiiumaa.ee
Keskväljak 5a
Hiiumaa vald
92413, Kärdla Hiiu maakond

Teie 19.06.2026 nr 1-6/134

Meie 06.07.2026 nr 1.5-1.1/1590-3

Vastus Hiiumaa Vallavolikogu pöördumisele

Lugupeetud Anu Pielberg

Täname Teid pöördumise ning olulisele probleemile tähelepanu juhtimise eest. Sotsiaalminister tutvus Teie kirjaga ja suunas selle vastamiseks tervishoiuteenuste osakonnale.

Nõustume Teie viitega Eesti Vabariigi põhiseadusele. Õigust tervise kaitsele toetab ka tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 6 lõige 1, mille kohaselt on igal Eesti Vabariigi territooriumil viibival inimesel õigus saada vältimatut abi. Peame vältimatu abi kättesaadavust igale Eestis viibivale inimesele äärmiselt oluliseks.

Nõustume ka teie toodud seisukohaga, et tervishoiuteenuste kättesaadavus Hiiumaal on tugevalt seotud meditsiinilise transpordi kättesaadavusega.

Sotsiaalministeerium ja valitsemisala asutused teevad igakülgset koostööd Politsei- ja Piirivalveameti lennusalgaga. Meil on hea meel tõdeda, et koostööle orienteeritus on vastastikune. Koostöö arengut kinnitavad muu hulgas järgmised asjaolud.

Esiteks on Tervisekassa hüvitatavate meditsiinilendude kulude piirmäär alates 2022. aastast kasvanud neljakordselt, sest meditsiinilised lennud moodustavad olulise osa lennusalga tööst. Suurem rahastus toetab lennusalga valmisolekut koostöö edasiseks arendamiseks ning laiapõhjalist koostööd tervishoiuvaldkonnaga.

Teiseks on alates 2025. aastast PPA kopterite ööpäevaringne valmisolekuaeg 15 minutit, mis parandab ka erakorralise abi kättesaadavust Hiiumaal väljaspool tööaega.

Kolmandaks on meile teadaolevalt Politsei- ja Piirivalveamet koostamas õhusõidukite arengukava, mille koostamisse on kaasatud ka tervishoiuekspertid. Arengukava koostamisel on arvestatud tervishoiuvaldkonna esitatud vajadustega. Tervishoiuvaldkonna prioriteediks oleme seadnud just kopterite kiire kättesaadavuse saartel.

Sotsiaalministeerium ei piirdu õhustranspordi tagamisel üksnes PPA ressurssidega. 2023. aastal muudeti tervishoiuteenuste korraldamise seadust viisil, mis võimaldab ka erasektori kiirabikopterite tööd Eestis. Meile teadaolevalt tutvustasid eraettevõtte esindajad oma kopterit Hiiumaal 2025. aasta septembris. Samas oli eraettevõtte küsitud teenuse hind vähemalt 4,9 miljonit eurot aastas ning valmisolek ainult 12 tundi ööpäevas. Sellele lisanduksid PPA kopteritega seotud püsikulud, mis ei kao teenuse üleviimisel teisele pakkujale.

Sellise lahenduse lisakulu ei olnud võimalik olemasolevate eelarvevahendite piires katta. Samas väljenduks lisakulu kasutegur üksnes nendes üksikutes lendudes, mida PPA-I ei ole võimalik tehnilistel, mitte ilmast tingitud põhjustel teostada. PPA-ga tehtav koostöö maksab Tervisekassale ligikaudu 2 miljonit eurot aastas ning lisaks meditsiinilisele transpordile tagatakse nende kopteritega ka teiste ülesannete täitmine, näiteks merepäästeoperatsioonid.

Oma kirjas palute korrastada haiglatevahelise kiirabitranspordi süsteemi. Rõhutate, et Hiiumaa vajadustele vastav lahendus on täisväärtusliku kiirabibrigaadi loomine, mitte esmase abi brigaadi lisamine.

Kiirabi ei osuta Sotsiaalministeerium ega muu riigiasutus. Kiirabi osutab kiirabitöötaja. Kolmeliikmelise õebrigaadi loomine eeldab viie õebrigaadi juhi, viie üldõe või erakorralise meditsiini tehniku ning viie kiirabitehniku värbamist. 30. märtsil selgitas Hiiumaa Haigla juhtkond kohtumisel Sotsiaalministeeriumi, Terviseameti ja Tervisekassaga, et sellist personali Hiiumaal ei ole. Kohaliku kiirabibrigaadi töötajad on juba praegu haiglas riskasutuses ehk töötavad mitmel töökohal.

Kiirabitöötajate nappus on üleriigiline probleem, mistõttu on üks kaasaegseid arengusuundi muuta osa kolmeliikmelistest brigaadidest kaheliikmelisteks, võttes arvesse ka rahvusvahelist kogemust selles valdkonnas. Seetõttu tuleb Hiiumaale teise kolmeliikmelise kiirabibrigaadi loomisel arvestada eeskätt personali tagamise probleemiga.

Kiirabitehniku väljaõpe kestab 400 tundi. Üldõe õppe nominaalaeg on 3,5 aastat ning õebrigaadi juhiks saamiseks tuleb läbida täiendavalt 240-tunnine õpe Tallinnas või Tartus.

Esmase abi brigaadi loomine eeldab ligikaudu 10 töötaja leidmist, kelle väljaõpe kestab 80 tundi ning kelle tööd juhendab Põhja-Eesti Regionaalhaigla arst. Kuna kriitilised patsiendid jõuavad lõpuks samasse haiglasse, toetab see ravi järjepidevust ning koostööd abi osutamise eri etappide vahel.

Juhime tähelepanu, et Hiiumaal on vähem kiirabikutseid brigaadi kohta kui Eesti mandripiirkondades, kuid vahemaad on suuremad ja palgakulu on sama. Seetõttu on ühe kutse keskmine kulu üleriigiliselt 364 eurot ja Hiiumaal 786 eurot.

Kui saarele lisataks teine õebrigaad, suureneks brigaadide ülalpidamiskulu sama väljakutsete arvu juures ning ühe kutse maksumus tõuseks ligikaudu 1572 euron. Selle lahenduse peamine lisanduv kasu väljenduks eeskätt reageerimisaja lühenemises osade väljakutsete puhul. Esmase abi brigaadi lisamine saarele hoiaks ühe kutse maksumuse ligikaudu 1000 euro piires, kuid tagaks samaväärsed võimalused patsientide mandrile transportimiseks.

Seejuures ei räägi me kokkuhoiust, vaid ressursside suunamisest viisil, mis tagab inimestele parimad võimalikud tervisetulemid. Kiirabiressursi lõpmatu suurendamine ei ole ainus ega mõjusaim lahendus. Paralleelselt peab panustama rahvatervise- ja tervishoiuteenustesse, mis aitavad inimestel püsida kauem tervena ning seeläbi vähendavad vajadust kiirabi järele.

Eeltoodut arvestades leiame, et esmase abi brigaad tagab optimaalse tasakaalu piirkonna vajaduste ja ressursside vahel.

Kuna tervishoid on korraldatud ja rahastatud riigi tasandil, kuid kõnealune probleem avaldub eeskätt piirkondlikul tasandil, näeme selle lahendamisel vajadust tiheda koostöö järele. Seetõttu täname Teid pöördumise eest ning võtame seda üleskutsena tulemuslikule koostööle.

Peame oluliseks toetada Hiiumaa Haigla ravivõimekuse säilimist ja arengut. Hiiumaa Haigla on teavitanud, et ajavahemikul 22. juunist kuni 6. juulini puudub haiglas valvekirurg, kuigi kirurgiline valve on üldhaiglas kohustuslik. Meie info kohaselt on tegemist korduva probleemiga. Sellised katkestused piiravad vältimatult abi kättesaadavust ning suurendavad

vajadust erakorralise meditsiinilise transpordi järele. Kohaliku kirurgilise abi olemasolu võimaldab pakkuda inimestele kvaliteetset raviteenust kodukandis.

Samal ajal, kui otsime võimalusi Hiiumaale täiendava brigaadi loomiseks, palume Hiiumaa Vallal rakendada meetmeid tervishoiuspetsialistide olemasolu tagamiseks saarel. See on oluline eeldus vältimatu abi püsiva kättesaadavuse tagamiseks kohalikele inimestele.

Loodame Hiiumaa valla ja haiglaga konstruktiivsele ning tulemuslikule koostööle, sest Hiiumaa elanike jaoks parimate võimalike lahenduste leidmine eeldab kõigi osapoolte sisulist panust ja ühiseid pingutusi.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Nikita Panjuškin
tervishoiuteenuste osakonna juhataja